

תאריך עדכון 31/05/2012

שם המרצה: ד"ר אורי רסובסקי

שם הקורס: פסיכופתולוגיה

מספר הקורס: 60-898-01

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2 ש"ש

שנת לימודים: תשע"ג סמסטר: א+ב

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

בקורס זה ילמדו הפרעות הנפש השונות כמו גם מאפייני האישיות הנורמלית והאישיות הפתולוגית, תוך כדי קישור הפסיכופתולוגיה למקורות ההתפתחותיים ולנקודת העצירה ההתפתחותית. בקורס ילמדו מאפייני האישיות הנירוטית, האישיות הגבולית, הפרעות אישיות וכן הפסיכוזות הסכיזופרניה ומחלות אפקטיביות במספר היבטים ועל פי מספר קריטריונים. ילמדו עקרונות האבחון הפנומנולוגיה (על פי ה-ICD ו-DSM) והאבחנה הדינמית (על פי קרנברג וה-PDM). תיערך הדגמה קלינית של הפתולוגיות השונות והטיפול בהן.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

- א. התיאוריות ההתפתחותיות התורמות להבנת הפסיכופתולוגיה: ויניקוט, מלני קליין, מרגרט מהלר, גון בולבי ופונגי.
- ב. רמות ארגון האישיות על פי קרנברג וה-PDM: רמה נירוטית וגבולית – המאפיינים, האטיולוגיה, הביטויים הקליניים וההתוויה הטיפולית.
- ג. פסיכוזות: סכיזופרניה והפרעות אפקטיביות.
- ד. הפרעות אישיות- הפרעת אישיות גבולית, היסטריונית, אנטיסוצאלית, נרקיסיסטית, סכיזואידית ונמנעת.
- ה. הטיפול בהפרעות האישיות השונות.

מהלך השיעורים:
תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	הקדמה- פסיכופתולוגיה		
2	תאוריה התפתחותית-		
3-4	מרגרט מהלר		
5-	דונלד ויניקוט		
6	בולבי		
7	פונגי-מטנליזציה		
8	האבחנה ההתפתחותית		
9	הצגת מקרה של אבחנה התפתחותית		
10-13	האבחנה המבנית של קרנברג		
14-15	הפרעת אישיות גבולית		
16-17	הפרעת אישיות נרקסיסטית ואנטי סוציאלית		
18-19	הפרעת אישיות היסטוריונית		
20-21	הפרעת אישיות סכיזואידית ונמנעת		
22-26	הפסיכוזות, סכיזופרניה והפרעות אפקטיביות		

ג. חובות הקורס:
השתתפות בקורס חובה.
רשימת קריאה חובה

דרישות קדם: אין דרישות קדם.

חובות / דרישות / מטלות:
חובת נוכחות בשיעור.
קריאת ספרות נדרשת

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
הציון בקורס הינו ציון הבחינה בסוף השנה. הבחינה מתייחסת לנלמד בכתה
ולביבליוגרפיה .

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות) מה שמסומן בכוכבית * חובה

אוגדן, ת. (2002). *הקצה הפרימיטיבי של החוויה*. תל אביב: עם עובד.

אוגדן, ת. (2003). *מצע הנפש*. תל אביב: תולעת ספרים.

טסטין, פ. (2008). *מחסומים אוטיסטיים במטופלים נוירוטים*. תל אביב: תולעת ספרים.

קרסון ר. , בוצ'ר ג'. ומינקה ס. (1998). פסיכותרפיה והחיים המודרניים (3 כרכים), האוניברסיטה הפתוחה.

*Akhtar, S. (1987). Schizoid personality disorder: A synthesis of developmental, dynamic and descriptive features. *American Journal of Psychotherapy*, 61, 499-518.

American Psychiatric Association. (2001). *Diagnostic and Statistical Manual of mental disorders* (4th ed., test revision). Washington DC: Author.

American Psychiatric Association (2006). *Psychodynamic Diagnostic Manual* (PDM). Silver Spring MD: The Alliance of Psychoanalytic Organization.

Bion, W. R. (1962). *Learning from Experience*. London: Heimann Medical Books.

*Blanck, G., & Blanck, R. (1974). Descriptive developmental diagnosis. In: *Ego Psychology*, (pp. 91-118). New York: Columbia University Press.

Celani, D. P. (2001). Working with Fairbairn's ego structures. *Contemporary Psychoanalysis*, 37, 391-416

Fairbairn, W. R. D. (1944). Endopsychic structure considered in terms of object-relationships. In: *Psychoanalytic studies of the personality* (pp. 138-151). London: Routledge & Kegan Paul.

Fairbairn, W. R. D. (1946). The Repression and the return of the bad objects (with special reference to "War neuroses"), In *Psychoanalytic studies of the Personality* (pp. 59-81).

London: Routledge & Kegan Paul

*Gabbard, G. O. (2000). *Psychodynamic psychiatry in clinical practice* (3rd. ed.).

Washington DC: American Psychiatric Press.

Greenberg J. R., & Mitchell S. A. (1983). *Object Relations in Psychoanalytic Theory*, (pp. 188-209).
Cambridge: Harvard University Press.

*Kernberg, O. (1992). *Aggression in personality disorders and perversions*. New Haven, CT: Yale University Press.

*Klein, M. (1946). Notes on some Schizoid mechanisms. *International Journal of Psycho Analysis*, 27, 99-110.

Kohut, H. (1971). *The analysis of the self*. New York: International Universities Press.

*Kohut, H. (1966). Forms and transformations of narcissism. *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 145, 243-272.

*Kohut, H., & Wolf, E. S. (1978). The disorders of the self and their treatment: An Outline. *International Journal of Psycho-Analysis*, 59, 413-425.

*Mahler, M. S. (1978). On the first three subphases of the separation- individuation process. *International Journal of Psycho-Analysis*. 32, 1-14.

*Mahler, M. S., & Pine, F., & Bergman, A. (1975). *The psychological birth of the human infant: Symbiosis and individuation*. New York: Basic Books.

McWilliams, M. (1994). *Psychoanalytic diagnosis*. New York: Guilford Press.

Obegi, J., & Berant, E, (2008). *Attachment theory and research in clinical work with adults*. New York: Guilford Press.

*Winnicott, D. W. (1953). Transitional objects and transitional phenomena. *International Journal of Psychoanalysis*, 34, 89-97.